

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722201746
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8722201746.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v právne veci navrhovateľky: V. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S.. K. XXX/XXX, XXX XX W. proti odporcovi: P. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX/XX, XXX XX W., o nariadenie neodkladného opatrenia s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Poprad zo dňa 29.06.2022, č.k. 21C/46/2022-10 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje uznesenie vo výrokoch I. a II.
- II. Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.:

„I. N a r i a d ť u j e odporcovi P. J., nar. X.X.XXXX nepribližovať sa k osobe V. O., nar. XX.XX.XXXX, do vzdialenosti XXX m.

II. N a r i a d ť u j e odporcovi P. J., nar. X.X.XXXX nevstupovať do bytového zariadenia bytového domu na adrese S.. K. XXX/XX, XXX XX W. po dobu X mesiacov.

III. V prevyšujúcej časti týkajúcej sa zákazu styku navrhovateľky a odporcu z a m i e t a .“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1, 2 písm. e) a h), § 329 ods. 1, § 334 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Vo svojom odôvodnení uviedol, že navrhovateľka podaným návrhom žiadala vo vzťahu k odporcovi zákaz styku k jej osobe z dôvodov ohrozovania na živote, hrubého správania sa odporcu voči jej osobe v opakovaných intervaloch, ničenia spoločného zariadenia bytu, zákazu styku a priblíženia sa z dôvodu predĺženia času na vybavenie potrebných úradných záležitostí - bývanie, starostlivosť o mal. dcéru. V spoločnom podnájme žije navrhovateľka dva roky s mal. dcérou a odporcom, ktorý je nájomcom bytu. Odporca túto situáciu začal zneužívať a pravidelne ich vyhadzovať z bytu, a to aj v nočných hodinách so slovami, že byt je jeho a on je nájomcom bytu. Navrhovateľka predložila súdu potvrdenie o vykázaní odporcu zo spoločného obydla Okresného riaditeľstva PZ v V. pod sp. zn. DU: XXX/XXXX, potvrdenie OR PZ v V. o podaní oznámenia vo veci hrubého správania sa druha navrhovateľky a rodný list mal. A. J.. Z potvrdenia OR PZ v V. DÚ: XXX/XXXX zo dňa 14.06.2022 vyplýva, že navrhovateľka podala trestné oznámenie vo veci hrubého správania sa jej druha odporcu, ktorý na adrese W., S.. K. XXX/XX v bytovom zariadení kopal do chladničky a do nábytku a správval sa agresívne. Z potvrdenia OR PZ v V. DÚ: XXX/XXXX zo dňa 14.06.2022 vyplýva, že dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hod. odporca za prítomnosti nezúčastnenej osoby p. I. S. bol vykázaný zo spoločného obydla ohrozenej osoby -

navrhovateľky, ktoré sa vzťahujú na priestor bytového domu na adrese W., S.. K. XXX/XX, v ktorom sa nachádza bytové zariadenie ohrozenej osoby, na dobu XX dní. Z rodného listu mal. A. J. vyplýva, že jej rodičmi sú navrhovateľka a odporca. Pretože súd mal za osvedčené podozrenia z násillia, ktoré vyplývajú zo skutkových tvrdení navrhovateľky a predloženého oznámenia polície, dospel k záveru o potrebe nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia. Mal za to, že existuje dôvodná obava z násillného prejavu voči osobe navrhovateľky a ich dcéry, a preto vyhovel zákazu vstupu odporcu do spoločného obydllia a zákazu priblíženia sa k navrhovateľke (výrok I. a II.). Neodkladné opatrenie považoval súd za potrebné nariadiť aj z dôvodu ochrany integrity navrhovateľky a nepriamo aj mal. dieťaťa. Zdôraznil, že účelom nariadeného neodkladného opatrenia je zabezpečiť bezpečnosť pre navrhovateľku, aby sa odporca k nej nepribližoval a nevstupoval do bytu. V prevyšujúcej časti týkajúcej sa zákazu styku súd návrh zamietol z dôvodu nejasnosti, neurčitosti a nadbytočnosti petitu (výrok III.). Súd prvej inštancie mal za to, že nariadený zákaz priblíženia je dostatočným opatrením na ochranu telesnej a duševnej integrity navrhovateľky, ktorý sa bude vzťahovať na jej súčasné obydllie.

4. Proti uzneseniu, proti výrokom I. a II. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca. Odvolanie odôvodnil tým, že súd nesprávnym postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nakoľko v súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení v bode 13. uviedol, že navrhovateľka podala na odporcu trestné oznámenie, čo nie je pravda. Voči jeho osobe nie je vedené žiadne trestné stíhanie. Všetky incidenty v spojení s navrhovateľkou boli prejednané ako priestupky. Oznámenia navrhovateľky na políciu týkajúce sa násillia sa nezakladali na pravde a navrhovateľka hlavne využíva situáciu, keď je odporca pod vplyvom alkoholu a je si vedomá, že v postavení matka s dieťaťom má pred úradmi výhodu. Dňa 28.06.2022 došlo medzi ním a navrhovateľkou na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v V. k dohode o striedavej starostlivosti ich spoločnej mal. dcéry A. J.. Z dôvodu vydania neodkladného opatrenia nemôže túto dohodu o striedavej starostlivosti plniť, nakoľko jeho sociálne a rodinné pomery mu neumožňujú vytvoriť podmienky vhodné pre starostlivosť o maloleté dieťa. Zákaz priblíženia sa k navrhovateľke a vstupovať do bytu na adrese S.. K. XXX/XX, W., mu znemožňuje vyzdvihnutie jeho majetku, ktorý sa v predmetnom byte nachádza a tvorí 98 % zariadenia bytu. Má obavu o jeho znehodnotenie navrhovateľkou. Je ochotný dohodnúť sa s navrhovateľkou, že jej predmetný byt prenechá do nájmu, nakoľko mu sociálne pomery neumožňujú platiť nájom navrhovateľke a mal. dcére. V ďalšom uviedol, že navrhovateľka ako hlavný dôvod na vydanie zákazu styku uviedla ohrozenie života v opakovaných intervaloch, pričom sama navrhovateľka ho kontaktuje prostredníctvom SMS-správ, telefonátmi zo súkromného čísla, je vulgárna, uráža jeho osobu, praje mu smrť, vyhráža sa mu, že ich spoločnú dcéru už neuvidí.

5. Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že ako dôkaz násillia voči jej osobe má lekárske správy z ošetrení. Odporca aj navrhovateľka podstúpili dychové skúšky, pričom dychová skúška u navrhovateľky bola s negatívnym výsledkom, u odporcu s pozitívnym výsledkom. Nie je pravda, že odporca nemôže maloletej dcéra zabezpečiť vhodné podmienky na starostlivosť, pretože odporca býva u svojej babky, ktorá žije v zahraničí a do bytu sa vracia na pár dní v roku, tento byt odporca ani neplatí. Je pravda, že časť nábytku, ktorý sa nachádza v byte, je jeho, preto je ochotná zabezpečiť mu jeho vyzdvihnutie v sprievode polície. Na záver uviedla, že odporca si neplní svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére a jej jediným príjmom je rodičovský príspevok vo výške 270 eur.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenia.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. f) CSP, nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

10. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylučenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Pri nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné, aby navrhovateľ jednoznačne preukázal oprávnenosť svojho nároku. Postačuje, aby tento nárok osvedčil. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné (uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/104/2010, 2Cdo/105/2010). Zároveň odvolací súd poznamenáva, že povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť neodpadá ani v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, avšak smeruje k osvedčeniu tých procesných a hmotnoprávných skutočností, ktorých pravdepodobnosť môže vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe naliehavosti, potrebe primeranosti) nariadenia neodkladného opatrenia.

12. Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Miera osvedčenia sa pritom riadi konkrétnou situáciou, najmä naliehavosťou tej - ktorej veci. Pri neodkladnom opatrení pritom prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania uplatneného nároku. Odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodov na jednej strane sporu vzniká druhej strane škoda, či iná ujma, prípadne jej takáto ujma hrozí.

13. Násilie je možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne hrozené alebo skutočné, proti osobe alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následok poranenia, smrť, psychickú škodu a podobne. Hoci násilie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického aktu, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku, ďalšia charakteristika násillia hovorí o akýchkoľvek aktoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Násilie je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatel'a nad svojou obeťou. Psychické násilie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanedbáva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násillia.

14. Navrhovateľka ako dôvod na vydanie neodkladného opatrenia uviedla ohrozovanie na živote v opakovaných intervaloch.

15. V súdnej veci bolo nepochybne preukázané, že sporové strany majú neusporiadané vzťahy a zo strany odporcu došlo aj k fyzickému násilliu. Navrhovateľka pomocou dôkazov osvedčila možnosť ohrozenia jej telesnej alebo duševnej integrity, predovšetkým listinnými dôkazmi (potvrdenie o vykázaní odporcu zo spoločného obydľia vydaným Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v V. na č.l. 2, trestným oznámením na č.l. 3), keďže ide o konanie z hľadiska procesného zrýchlené a stanovisko protistrany je obvykle v zásade protichodné. Odvolací súd sa preto stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie, že navrhovateľke hrozí nebezpečenstvo fyzickej ujmy zo strany odporcu, preto je v danom prípade daný dôvod na vydanie neodkladného opatrenia o zákaze približovania sa odporcu k osobe navrhovateľky a zákaze vstupu do bytového zariadenia bytového domu na adrese S.. K. XXX/XX, XXX XX W. po dobu X mesiacov, teda na čas, po ktorý si navrhovateľka chce zabezpečiť nové bývanie.

16. Civilný sporový poriadok nekvantifikuje násilie (jeho intenzitu alebo frekvenciu), ktoré sa vyžaduje pre nariadenie neodkladného opatrenia, t.j. nemožno vylúčiť, že by bol súd oprávnený vyhovieť návrhu na neodkladné opatrenie aj keď by išlo o jediný preukázaný (osvedčený) fyzický útok s použitím násillia. V súlade s právnou teóriou tak navrhovateľka podľa odvolacieho súdu osvedčila vyššie označenými dôkazmi potrebu neodkladnej úpravy medzi stranami. Keďže zmyslom neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP je nepochybne zabrániť stupňovaniu sa násillia, ktoré by mohlo mať fatálne následky, bol nevyhnutný okamžitý zásah súdu nariadením neodkladného opatrenia namiesto.

17. K odvolacej argumentácii odporcu, že napadnuté rozhodnutie vychádza predovšetkým z tvrdení navrhovateľky, ktoré neboli pravdivé, je potrebné uviesť, že procesná konštrukcia rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia určitým spôsobom zasahuje do princípu rovnosti strán a popiera tradičnú zásadu, nech je vypočítaná aj druhá strana, avšak vzhľadom na účel tohto inštitútu ide o zásah legitímny a zákonný. V posudzovanej veci bolo osvedčené (keďže sa vyžaduje osvedčenie relevantných skutočností, nie ich preukázanie), že k neželanému správaniu odporcu reálne mohlo dôjsť, čo podporuje možnosť rizika ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľky v budúcnosti. Naproti tomu odvolacia argumentácia odporcu nepodopretá relevantnými dôkazmi, nebola spôsobilá priviesť odvolací súd k záveru o potrebe modifikácie nariadeného neodkladného opatrenia v súdnej veci.

18. Odvolací súd, keďže podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako žiadala navrhovateľka, splnené boli, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. Odvolací súd vychádzal zo stavu existujúceho v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Na ďalšiu odvolaciu argumentáciu odporcu nespôsobilú prívodiť zmenu názoru odvolacieho súdu, nepovažoval odvolací súd reagovať špecifickou odpoveďou.

19. To, že neboli naplnené očakávania odporcu, teda súdy nerozhodli v súlade s jeho právnym názorom, ešte automaticky neznamená, aby došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu, pretože obsahom tohto práva je umožniť reálny prístup k súdu, čomu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť, čo v danom prípade bezpochyby naplnené bolo.

20. V odvolacom konaní odporca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešná bola navrhovateľka, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu však vyplýva, že jej žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).